

CHWILA

Cena egzemplarza 20 Mk.

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I p.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 144.264.

PRENUMERATA: miesięczna w wawie 480 Mk. — zamiejscowa 520 Mk. — zagranicą 600 Mk.
 CENA OGŁOSZEŃ: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 20 Mk., nadesłane i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 80 Mk., komunikaty i wiadomości po kronosie 90 w takocie i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 Mk., gratulacje i zawiadom. zaręczynowe i ślubne za wiersz nonp. 80 Mk., najmniej 6 w. — 400 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo: 8 Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupno-sprzedaż: 9 — Mk., dużym drukiem podwójnie.
 Cała stronica 20.000 Mk.
 Pół stronicy 10.000 .
 Cała stronica pierwsza pod nagłówkiem 60.000 .
 Jedna szpalta na pierwszej stronie 90.000 .

Zawiadamiamy, że **ODDZIAŁ TECHNICZNY „POLSOT“** Sp. dla obrotu tow. S. A. ZOSTAŁ PRZENIESIONY NA ul. Szajnochy 1, 2.

קורסים עבריים 12740
 Wpisy na Kurs języka hebrajskiego dla dzieci i dorosłych przyjmuje B Siwek, Pasaż Hausmana 7.

Różne metody.

(i). Na uroczystości, odbytej niedawno z okazji 61-letniego dnia urodzin w cękróla Indyi: lorda Readinga, wygłosił on do deputacji parijabskich Muzułmanów przemówienie, w którym podkreślił tolerancję religijną Anglii, wskazując na siebie, Żyda, jako żywy dowód tego twierdzenia.

Dowodów takich przytoczyć można więcej. Wysokim Komisarzem Palestyny zamianował rząd angielski również Żyda, syonistę, Sir Herberta Samuela, powierzając mu stworzenie warunków dla budowy siedziby narodowej Żydów w ich prastarej ojczyźnie. Anglia jest też tym właśnie krajem, który pierwszy okazał zrozumienie dla narodowych aspiracji Żydów i udzielił swego poparcia ruchowi renesansowemu narodu żydowskiego.

Tolerancja Anglii na polu religijnem znajduje swój wyraz w ustawodawstwie o spoczynku niedzielnym. W Anglii wolni są od obowiązku święcenia niedziel ci, którzy obchodzą uroczystości sobotę i święta żydowskie.

Na tym systemie rządzenia, ugruntowanym w tradycji politycznej Anglii, naród angielski wcale się nie wyszedł.

Zasada wolności i równości wszystkich wobec prawa, nie tylko głoszona, ale rzeczywiście wykonywana, zdobyła bez krwi rolę serca obywateli w najodleglejszych koloniach dla Metropolii. Niedawno dopiero słynny poeta indyjski, Rabindranat Tagore, wystąpił przeciw agitacji niektórych rodaków swych, usiłujących szerzyć w Indyach tendencje przeciwangielskie. Podczas wojny domnia udzieliły państwu wydatnej pomocy w ludziach i materiale. Niepokoje w Irlandyi znajdują również rozwiązanie po linii tej samej tradycji politycznej. Rząd stara się dojść do zgody nie drogą bezwzględniego gwałtu, ale możliwie najdalej idących koncesyj, a z „buntowniczymi“ pertraktuje jak z podmiotem prawa, nie zaś jakoby z obiektem rządzenia.

A inne kraje, znajdujące się u szczytu rozkwitu i potęgi?

Ameryka! Były prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, o czynnym mieszanym ras i religii, Woodrow Wilson, był najprzebiegalszym protektorem postulatów żydowskiego odwołania do Palestyny; jego interwencje w znacznej mierze zawdzięczyć należy do skutku deklaracji Balfoura. Wysokie poczucie sprawiedliwości, ale też zrozumienie dla życzenia narodu, którego odłam kilkunastotysięczny żyje w „granicach jego państwa“, były wytyczną tego aktu politycznego.

Wiadomość, którą ostatnio przynosiła prasa, że Ameryka nie będzie opowiadała przeciw nam dałowi angielskiemu nad Palestyną,

PRAWDZIWA ZNIŻKĘ CEN!

Pończoch i rękawiczek męskich, damskich i dzieciennych zauważyć można tylko w składzie fabrycznym **UWAGA na firmę: S. FEDERA, Lwów, Sykstuska 7.**
DARMO OTRZYMA KAŻDY KUPUJĄCY 12836
 IĘKNY UPOMINEK REKLAMOWY.

Autonomia dla Galicyi wschodniej.

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwili“ (eg.)

Warszawa, 30. października.
 „Robotnik“ wystąpił dziś z bardzo mądrym artykułem wstępnym w sprawie Galicyi Wschodniej.

„Z powodu autonomii Galicyi Wschodniej — pisze organ centralny MPK. — kwapiła się na naszą partję cała sukuta oskarżeń. Przy pomocy sztuczek dyalektycznych chcieliby niektórzy wyłgać się z nakazów historii i zaprzeczyć prawom, w imię których żądają wolności dla siebie. Zasały dobre, gdy chodzi o G. Śląsk wydadają się przewrotnymi, gdy chodzi o Lwów i Wilno. I wciąż się tym politykom wydaje, że krzy-

kiem mogą zastąpić argument, że pochodzą i nabożeństwa zastąpią w arcopagu świata nakazy logiki.

Sytuacja Galicyi wschodniej jest dziś po decyzji w sprawie G. Śląska groźniejsza, niż dwa miesiące temu. Kto tego nie rozumie, niechaj nie zajmuje się polityką zagraniczną. Rozum każe mówić i urzeczywistnić autonomię Galicyi Wschodniej, rozum każe uznać prawa Rusinów z dobrej woli, nie czekając na przymus z zewnątrz. Najbardziej słoniama zgoda waria tu więcej niż pozorne walki „obronione zwycięstwo“.

Sprawa zajść w Pińsku.

Śledztwo władz wojskowy h. — Zwrot kontrybucyi zarządzonej. Odškodowania dla poszkodowanych rodzin

Warszawa, 30. października. (el. wł. — eg.)
 W odpowiedzi na rezolucję sejmową z dnia 24. marca br. o załatwieniu zajść w Pińsku prezydent min. Poniżkowski nadesłał na ręce marszałka sejmku Trampczyńskiego odpowiedź, z której wynika, że w sprawie rozstrzelanych 34 Żydów w Pińsku dnia 5-go kwietnia 1919 jakoteż nadużyć z tem połączonych, władze wojskowe wszczęły dochodzenia, o których wyniku sejm zostanie powiadomiony.

Niezależnie od tego oddział IV. sztabu Ministerstwa Spraw Wojskowych polecił wy-

asygnować do kasy DOG. Lublin 100.000 rubli tytułem zwrotu kontrybucyi należonej przez generała Listowskiego w roku 1919 na żydowskich mieszkańców Pińska. Zwrot tej kontrybucyi będzie uskuteczony za pośrednictwem władz komunalnych miasta Pińska.

Ministerstwo Spraw Wojskowych nie czekając na uzgodnienie stanowiska zainteresowanych ministerjów wezwowało rodziny poszkodowanych w Pińsku do przedłożenia na piśmie swych roszczeń pieniężnych wraz z dowodami

podczas gdy rzeczą jest zataić, że na ście preteksty Ameryki do praw naftowych w Mezopotamii i Palestynie, opierała taka, której się spodziewano, mogła być groźną dla polityki syonistycznej, dowodzi rozumienia rządu Stanów Zjednoczonych dla żywotnych interesów żydowskiej części ludności.

Anglia i Ameryka, kraje tożsame rękotno wpl wami „a onimowego mocarstwa“, są największymi dziś po egami śwata, kraje te, przedstawiające jako teren rozkładających się i wpływów żydowskich, zostały mimo tych wpływów, a może właśnie dzięki im.

Tradycja tolerancji jest źródłem siły i potęgi państwa, motorem konsolidacji i czynnikiem skupiającym i łączącym obywatela z celami i interesem państwa.

Aż i z j? Urzędowi „Cała Lwowska“ ogłasza o

czasu do czasu konkursy różnych urzędów i władz na wolne posady. Warunek... metryka chrztu. W jednym tylko wypadku nastąpiła zmiana ogłoszenia. Oto wskutek protestu „Chwili“ cofnął żądanie metryki chrztu Urząd gminny — w Kałuszu, na którego czele stoi burmistrz Mandryk.

Oregdaj doniesiemy o innym fakcie. Szwalnia K. Z. P. we Lwowie ogłosiła w piśmie, iż wydaje białiznę wojskową do szycia na miejscu i do domu. Zgłosiła się p. M. G. — Żydówka, ale tu usłyszała, że robotę wydaje się katolickim, dla Żydów zaś pracy nie ma!

W warunkach nienawiści nie rodzą się kwiaty ciepła i miłości; odtrącony, niesłusznie skrzywdzony odczuć musi gorycz. A gorycz rodzi rozpacz, nie zaś cnoty obywatelskie...

Kto tego nie pojmie?

U nas niestety wielu jeszcze. Pod terorem „parotycznych” organizacji społecznych stoją różne czynniki oficjalne i nieoficjalne. Ludzie innej myśli truchleją wobec „moralnej” presji niemoralnych wymusieli różnorodnych „Rozwojów”.

Równocześnie prawie dochodzą dwie wiadomości o akcji społecznej. Jedna z Ameryki, druga z kraju.

Sowarzewski i chrześcijańskie w Joplinie złożyło za ręce żyd. Komitetu rozdzielczego w Ameryce za rzecz żydowskich ofiar wojny kwotę około 15.000 dolarów, którą zebrał pewien ksiądz, oraz sekretarz Young Mens Christian Association.

Pod adresem tych samych ofiar wojny stosuje Związek samoobrony społecznej w Poznaniu odezwę, którą przedrukowało oczywiście „Słowo Polskie”:

„Nasi wychodźcy zmuszeni opuścić Niemcy nie mogą dla siebie znaleźć dachu nad głową, ponieważ Żyd ze Wschodu... Żyd, który w czasie 11 wu bolszewickiego tworzył na polskiej ziemi bałwojętne wojska żydowskie, idąc rajdżicom bolszewickim na pomoc, ten Żyd, który przy pomocy kapitałów międzynarodowych na drodze dyplomatycznej pokątnie nam na większe przez Londyn wyrządza krzywdy, ten sam Żyd, który na giełdach we Wiedniu i Gdańsku wciska się do nas, zajmuje mieszkania, zajmuje warsztaty, zajmuje handla, a nawet posady i siwarza konkurencyę ludności rodzimej.

Obywateli przeciw wszystkim, obywateli chcących ratować kraj, wzywamy do współpracy i prosimy nam lub kołom naszym, w innych miastach, podać właściwe dane, którzy właściciele lub zarządcy domów bez wiedzy władz pod ręką wpuścili Żydów do kamienic, abyśmy mogli publicznie napominać nie tylko poszczególnych gospodarzy za sprzedających nas Żydom za żydowskie srebrniki, lecz też zwrócić uwagę urzędów...”

Różnymi szlakami zmierzają o powiedzialni politycy i kierownicy nawy państwowej do realizacji myśli politycznej, ugruntowania racji stanu. Ale jedna tylko jest rozumna racja stanu: Wzmocnić podstawy państwa, zapewnić ład wewnętrzny i bezpieczeństwo zewnętrzne kraju.

Anglia i Ameryka są krajami o starej tradycji politycznej, w Polsce tradycja ta dopiero się dziś kształtuje.

Doświadczenie jest rzeczą, której także w polityce lekceważyć nie wolno.

Nauka z innych krajów na razie ciągle jeszcze idzie u nas... w las.

Otwarcie Konferencji w Porto Rose.

Porto Rose. (Pat.) Konferencja państw sukcesyjnych została dziś otwarta posiedzeniem wstępnym. Prezydentem wybrany został Avezzano, wiceprezydentami Vatou i Dent. Wybrano trzy komisje: gospodarczą, pocztową i kolejową. Przewodniczącymi komisji kolejowej są: Luccioli i Dent. Komisje rozpoczęły swe obrady popołudniu. Wobec tego, że przybyli już na konferencję także i delegaci czescy, wszystkie państwa są już na konferencji reprezentowane.

Wielka i mała koalicja wobec wydrzeń węgierskich.

(Budapeszt. (Pat.) Dziś w południe przedawiciele małej ententy w Budapeszcie wręczyli Barffy'emu następującą notę. Pannie Ministerze! Mamy zaszczyt wręczyć Waszej Ekszellency poniższą notę Rady ambasadorów do rządu węgierskiego:

Rada ambasadorów przyjęła z zadowoleniem do wiadomości wyniki osiągnięte przez rząd węgierski, które przypisać należy energii i stanowczości okazanej przez rząd węgierski. Przeszkodziły one próbie restauracji monarchii, która po raz drugi zagrażała pokojowi Europy środkowej. Do dokładnego

zbadaniu sytuacji i dla złagodzenia trudności, jakie spowodowałoby pobyt króla Karola na Węgrzech, uchwalila Rada ambasadorów wezwać rząd węgierski, by wydał króla Karola komendantowi flotyli angielskiej, stojącej obecnie w Budapeszcie. Komendant tej flotyli otrzymał polecenie starać się o zabezpieczenie króla Karola tak długo, aż mocarstwa nie powzięją decyzji co do miejsca pobytu Karola. Równocześnie Rada ambasadorów przepomina rządowi węgierskiemu z naciskiem treść ostatniego komunikatu, by opróżnienie tronu na Węgrzech zostało zaraz ogłoszone. (Dp.: Castanietto, Hohler, Fouche.

(Budapeszt. (Pat.) Dziś w ministerstwie spraw zagranicznych przedstawiciele Jugosławii, Czechosłowacji i Rumunii zażądali od rządu węgierskiego z naciskiem natychmiastowej detronizacji króla Karola i dynastii Habsburgów, zaznaczając, że niewypelnienie tego żądania pociągnęłoby za sobą nasępstwa, które w pierwszej linii byłyby skodliwe dla Węgier.

(Paryż. (Pat.) „Petit Parisien” donosi, że konferencja ambasadorów rozważa starostwo małej koalicji w sprawie węgierskiej i przyszła do przekonania, że ultimatum (projektowane przez małą ententę) śmiało się już bezprzezwyciężono, gdyż w nocy przesłany rządowi węgierskiemu, zażądano abdykacji Karola i jego rodziny. W sprawie armii węgierskiej konferencja ambasadorów zdecydowana jest dopilnować redukcji sił zbrojnych Węgier. W sprawie zwrotu kosztów mobilizacji, czego domaga się mała ententa, konferencja ambasadorów uzala, że nie może nakładać zapłaty tych kosztów na Węgry, gdyż mała ententa spowodowała te koszty z własnej inicjatywy, a Węgry w sprawie Karola postąpiły zupełnie poprawnie, spełniając swój obowiązek sparaliżowania zamachu Karola i jego stronników.

Wiedeń. (Pat.) „N. Fr. Presse” donosi z Paryża: Dr. Banesz odbył konferencję z przedstawicielami mocarstw. Zdaje się, że narady te doprowadziły do kompromisu w ten sposób, że mała ententa uzala uchwały weneckie, a konferencja ambasadorów zażąda usunięcia z tronu węgierskiego Habsburgów i rozbrojenie armii węgierskiej. W kołach politycznych zwraca uwagę pogłoska, że ks. Aosta jest najpoważniejszym obecnie kandydatem na tron węgierski. Jak słychać, w tej sprawie toczyły się już rokowania między rządami węgierskim i włoskim. Anglia i Francja mają się odnosić przychylnie do tego planu.

Wiedeń. (Pat.) „N. Fr. Presse” donosi z Budapesztu: W sytuacji pogranicznej nie zasła żadna zmiana. W kołach politycznych spodziewają się, że wielkie mocarstwa dołożą wszelkich starań, aby małą ententę powstrzymać od wkrócenia na Węgry. Zwraca uwagę stanowisko Rumunii, nie jech nacechowane agresywnością. Podczas gdy połączenia kolejowe z Jugosławią i Czechosłowacją są przerwane, połączenie z Rumunią jest utrzymane nadal. Otrądo zarządzenia mobilizacyjne w Rumunii nie posunęły się tak daleko, jak w innych państwach.

(Paryż. (Pat.) Konferencja ambasadorów zawiadomila przedstawicieli Austrii i Węgier, że aprobowala protokół układu weneckiego.

Praga. (Pat.) Aby zapewnić porządek publiczny, ogłosił rząd czechosłowacki na terytorjum Słowacji stan wojenny. Zdrada stanu, bunt dezercja, podpalenie, zbrodnia przeciwko bezpieczeństwu publicznemu na kolejach żelaznych uszkodzenie telegrafów i telefonów, karane będą według przepisów prawa wojennego.

Berlin. (Pat.) B. król Karol w wywiadzi z pewnym dziennikarzem amerykańskim oświadczył, że opó wojsk rządu pod Budapesztem był dla niego zupełną niespodzianką, gdyż zapewniano go solenni, że wszystkie wojska przejdą

pod jego rozkaz. Gdy jednak Karol zobaczył że przy zło do rozlewu krwi natychmiast nakazał swoim wojskom cofnąć się i zaprzestania walki. Karol zaprzeczył również wiadomości, jakoby pułk. Osztenburg opuścił go wraz ze swoim wojskiem. Opanowanie Budapesztu nie udało się z powodu zdrady gen. Hege- duesa, który u awał z początku legitymistę, potem zaś stanął po stronie Horty'ego.

Nauen. (Pat.) Korespondent „Manchester Guardian” donosi, że podczas swojej rozmowy z królem Karolem odniósł wrażenie iż król Karol i królowa Zita są zupełnie zrezygnowani.

Bolszewicki kongres w katedrze św. Jura

Lwów, 30. października.

Pod tym tytułem doposi urzędowa „Gazeta Lwowska” w wydanym wieczorem nadzwyczajnym dodatku co następuje:

„Dzisiaj w niedzielę po godz. 12 w południe organa policji państwowej odczyły ze wszystkich stron zabudowania i katedrę ruską św. Jura i na dany znak wpały do budynku, w którym mieszkają kanonicy ruscy.

W tym budynku w sali, gdzie zwykle „diaki” zdają egzaminy, odkryto obradujący kongres bolszewików.

W chwili, gdy policja weszła do sali, obrady odbywały się w pełnym toku. Ponieważ niektórzy członkowie tego kongresu chcieli rzucić się na policję, padło ze strony urzędników policji kilka strzałów na postrach, poczem policja weszła w dalszej liczbie do sali.

Policja aresztowała kilkadziesiąt osób, uczestników tajnych narad.

Natychmiast rozpoczęło się śledztwo dla którego uruchomiono cały aparat policyjny.

Dotychczas ustalono, że kongres był już od dłuższego czasu przygotowany i termin jego dokładnie oznaczony.

Na kongres przybyli rozmaici delegaci organizacji komunistycznych a ogół jego kierownictwo spoczywało w rękach Rubinów-tak, że jako miejsce narad oznaczono katedrę św. Jura.

Kongres miał obradować dwa dni „Przyjdum Kongresu” zakazało uczestnikom wychodzić z zabudowań katedry św. Jura na miasto, aby uniknąć z rąk i objęło całą sprawozdanie obradujących. W sali znajdował się bufet, w którym znaleziono 26 kg kiełbasy, 1 szynkę, 3 kopy jaj, 40 bochenków chleba i obfity zapas trunków.

W obłach wzięli udział członkowie tajnych ukraińskich organizacji: Kum i Wola.

Znaleziono mnóstwo odezw i broszur agitacyjnych.

Przedmiotem dalszego śledztwa jest także fakt, że w czasie, gdy policja weszła do budynku św. Jura, na kurytarzu opodal wejścia do sali obrad stał na straży pewien ksiądz ruski.

Lloyd George nie wyjechał do Waszyng'tonu.

Zaostrzenie sprawy irlandzkiej.

Londyn. (Pat.) Lloyd George nie weźmie udziału w pierwszych obradach konferencji waszyngtońskiej. Upoważnił on Balfoura do przewodniczenia delegacji angielskiej, sam zaś pojedzie do Waszyngtonu gdy mu na to pozwolą obowiązki państwowe, a zwłaszcza sprawa irlandzka.

Nauen. (Pat.) Widoki załatwienia kwestyi irlandzkiej są niepomysłne, najbliższa bowiem konferencja z delegatami irlandzkiemi nastąpi dopiero wtedy, gdy

Teatr żydowski

W p niedzielę 31 bm o godz. 7:30 wiecz.

PRZED 400 LATY

o jerekta w 4 aktach Lateinera.

w przygotowaniu Sz. Asza „**Bóg zemsty**“

Kino „**GRAŻYNA**“ »» tylko 4 dni od poniedziałku wyświetla

Car Iwan Groźny

najpotężniejszy epokowy dramat rosyjski w 5 aktach. 12827

MACISTESS (Albertini) który siłą swego talentu przewyższa **HARRY PEEL** 12828

ukáže się wkrótce poraz pierwszy w sensacyjnym dramacie „**FAWORYT ŚMIERCI**“

rząd otrzyma wotum zaufania od zdecydowanej większości w Izbie gmin.

W sprawie zajścia w hotelu rzymskim.

Warszawa, 30. paźd. (el. wł. — eg.). Okazuje się, że eksmisja inspektoratu z hotelu rzymskiego nastąpiła po zawiadomieniu Ministerstwa Spraw Wojskowych. Inspektor Sowiecki Karachan zawiadomił ministerstwo, że urzędnik poselstwa sowieckiego winny zajścia i zabicia deskami wejścia do lokalu inspektoratu przestał być członkiem poselstwa rosyjskiego i wyjechał do Moskwy.

Podatek dodatkowy do zapasów spirytusu.

Warszawa, 30. paźd. (el. wł. — eg.). Z dniem 1. listopada wszelkie zapasy spirytusu, znajdujące się w fabrykach wódek rozkwiaciach, sklepach i restauracjach podlegać będą doła kowemu opodatkowaniu, które wynosić będzie 500 mk za 1 litr spirytusu czystego 100-procentowego, 200 mk zaś za 1 litr wyrobów spirytusowych.

Przynależność pińs wowa dzieci urodzonych w sow, Rosi.

Warszawa, 30. paźd. (el. wł. — eg.). Władze wyjaśniły, że dzieci urodzone w Rosji sowieckiej należy przy zapisywaniu do ksiąg stanu cywilnego uważać za cudzoimców. Wyjątek stanowią wypadki w których odpowiedni dokument urodzenia posiada adnotację konsulatu polskiego.

OZYASZ TILLEMANN.

Z wydawnictw hebrajskich.

(Dokończenie).

Także z innej strony potmyślano o zaradze iu brakowi lektury dla takich, którzy w języku hebrajskim już postąpili, a którzy chcąc zaznajomić się z cenniejszymi utworami literatury hebrajskiej, sięgać by musieli do nieprzystępnych dziś z powodów finansowych wydań ogólnych poszczególnych pisarzy. Hebrajska macierz szkoła w Berlinie przystąpiła dlatego do wydawania seryi książek do czytania i nauki, w której czytelnik znaleźć może wybór nowel i opowiadań najlepszych klasyków pióra hebrajskiego*). Nadzwyczaj sara nie tak pod względem doboru jak i formy zewnętrznej wyawnictwo „Sch'wilim“ stanowi cenny nabytek na hebrajskim rynku księgarskim. Piękną, estetyczną formę zewnętrzną tego wydawnictwa postawić można jako wzór innym wydawcom hebrajskim, którzy za wyczał tę stronę w sposób karygodny zaniedbują. Zbytecznym byłoby w miejscu tem omawiać poszczególne książki, w ramach wydawnictwa

*) Sch'wilim. Nakładem „Jued'scher Verlag“ w Berlinie

Po kaprysach.

Warszawa, 30. paźd. (el. wł. — eg.). Właściciele restauracji warszawskich cofnęli swą uchwałę zamykania swych lokali w niedziele i święta. Stało się to wskutek groźby rządu, że restauratorom zostaną odebrane koncesye.

List z Czortkowa.

(Kom. Żyd. Fund. Narod. — Zakaz zawiązania stowarzyszenia. — Akcja „Keren Hajesod“ — Chalucowie ukraińscy).

Miasto nasze, które dzięki swej pracy syonistycznej służyło jako wzór dla innych miast i miasteczek, teraz pod tym względem całkowicie się zmieniło. Jedyną instytucją, która rozwinęła w naszym mieście bardzo żywą pracę, jest Kom. Żyd. Fund. Narod. — a jako przykład energicznej i wprost niezmołodowanej jej pracy może służyć fakt, że kontyngent w sumie 500.000 mp. należony na nasze miasto na rok 1921 został jeszcze przed miesiącem przekroczony i jest nadzieja, że do końca br. zostanie podwojony.

W styczniu br. wnieśliśmy podanie do Namiesnictwa o zarządzenie statutu stowarzyszenia mającego charakter czysto kulturalny. Podanie wraz z załącznikiem I zało w Namiesnictwie przez 8 miesięcy, aż nareszcie nadeszła oświecająca wiadomość, że Namiesnictwo zakazuje zawiązania stowarzyszenia, ponieważ założyciele nie dają rękojmi, że stowarzyszenie będzie prawnym sposobem prowadzone i że nie będzie nadużywane do celów agitacji politycznej. Nadmienić należy, że jest to już drugi podobny wypadek; w pierwszym wypadku zakaz był mowywany w inny sposób.

tego wychodzący, albowiem zawierają one rzeczy już dawniej drukowane bądźto w zbiorowym wydaniu dzieł dotyczących autorów bądźto rozrzucone po rozmaitych czasopiśmiech hebrajskich. Należy tedy je zastrzec, że utwory w seryi „Sch'wilim“ ogłaszane, stanowią perły prozy hebrajskiej, a więc o uznanej wartości klasycznej i jako takie znakomicie nadają się zarówno do lektury szkolnej jak i domowej. Dotąd wyszły następujące książeczki: 1) Agadah. Wybór legend z niezrównanego zbioru Balika i Rawickiego „Sefer haagadah“, obejmujący legendy z talmudu i midraszu od Adama aż do śmierci Mojżesza. 2) Dawid Frischmann: Ewed iwri. Nehasz hanchoszech. Mcholith. Hamalath hakatan. 3) J. D. Berkowicz: Haacharon. Malkuth. Ma'tir. Mimar'oth hair. 4) M. Z. Feilerberg: Haegel. Baerew. Bejn haszmaszoth bachader. Lejl awiw. Miz'chrooth ha'alduth. 5) Sz. Ben-Cijon: Z'kenim (Idylla). 6) Mendele Mochejr Sfarim: Baderech (wyjątki z „Sefer hakabala im“). Wydawnictwu temu pięknemu i pożytecznemu, które na czas najbliższy zapowiada wydać nowel Jehudy Seibergera, Balika i Szaloma Alejchema w słynnym przekładzie Berkowicza, życzyć należy zasłużyć ego to powiechnienia.

Z wydawnictw krajowch niech wolno będzie wspomnieć o wydawnictwie lwowskim „Snuith“, które również za cel sobie postawiło dostarczenie czytelnikowi hebrajskiemu, a w szczególności młodzieży, odpowiedniej srawy duchowej. O biblioteczkę dla dzieci „Eden“ wydawaną przez „Snuith“ była już w tem miejscu mowa. Również omawiane tu były pierwsze tomiki „Biblioteki dla ludu i młodzieży“, wyszłej z łona tego samego wydawnictwa, a więc tomiki „Dabejr hejterjw“, wskazujące na najczęściej w mowie potocznej napotymane błędy językowe oraz „Murachej hacheszbon“, terminologia matematyczna. Obecnie w seryi tej „Biblioteki dla ludu i młodzieży“ pojawiły się jeszcze tomiki następujące: „Rak doktor“, znana komedia Szaloma Alejchema w przekładzie N. Siegla, oraz dwa tomiki swobodnie opracowanych motywów biblijnych: „Jecrath haadam“ (Stworzenie człowieka) i „Adam we-Chawah“ (Adam i Ewa), młodego pisarza żydowsko-ukraińskiego Szaloma Charifa. W ostatniej chwili opuściły prasę dalsze tomiki tych motywów biblijnych Charifa: „Chawah we-hachasz“ (Ewa i wąż), „Kajim we-Hewel“ (Kain i Abel), „Mahapejcha'h Serdom“ (Spusoszenie Sodomy), „Akejath Jicchak“ (Ofiarowanie Izaka), „Hiwaduth Josef el echaw“ (Poznanie się Józefa z braćmi).

Akcya na rzecz „Keren Hajesod“, która w pierwszych miesiącach rokuwała bardzo dobre nadzieje, teraz stanęła na martwym punkcie. Zorganizowano tu różne komitety i urządzono dostateczną ilość gromadzeń i posiedzeń tak, że agitacya dla „Funduszu Podwalin“ była rzeczywiście bardzo dobrze prowadzona ale gdy przyszło do pracy pozytywnej, tj. do rozdziału deklaracji i do ściągnięcia pieniędzy, odrazu praca usala. Członkowie ścisłego Komitetu składającego się prawie z samych syonistów, mając w pierwszym dniu przystąpić do ściągnięcia rozdzielonych deklaracji, nie spełnili swego zadania zasłaniając się różnymi wymówkami, wskutek czego już od miesięcy do dnia dzisiejszego leży prawie że u każdego Żyda deklaracya niewypełniona. Wina zaniedbania tak ważnej i świętej sprawy, jaką jest „Fundusz Podwalin“, spada niewątpliwie na naszych „syonistów“, wśród których są i tacy, którzy przy każdej sposobności szczytą się, że stali jeszcze u kolebki syonizmu i są w posiadaniu szekla z czasu pierwszego kongresu w Bazyli. Smutno — ale przecież prawda...

W mieście naszym znajduje się kilkunastu chaluców ukraińskich, którzy wydostali się z wielkim trudem z „raju bolszewickiego“ obdarcia i ograbienia z całego mienia. Jest to materiał bardzo dobry dla Palestyny, ponieważ wszyscy pracowali przez 2 lata albo więcej na roli i są do tej pracy przyzwyczajeni.

Obowiązkiem społeczeństwa byłoby: pomóc tym chalucom do wyjazdu do Palestyny. Isz Nchoszet.

NADEŚLANE.

B. Asystent I. kliniki lekarskiej w Wiedniu

Dr. L. Pfau

powrócił i ord. w chorobach wewnętrznych Plekarski 7. 12725

Okulista Docent dr. W. Reiss

powrócił i ordynuje przy ul. Kościuszki 22 od 12^{1/2}—3^{1/2}. 12054

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dra. I. Uricha i Fr. Uricha

Kopernika 1, godz. ord 9—1, 3—6 12501

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. N. Goldstein

były elev. Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej powrócił, ord. dla kobiet od 10—12, dla mężczyzn od 2—5, w niedziele i święta od 9—12. Kraszewskiego 13. 2051

KRONIKA.

Repertuar teatru Mlejskiego.

W porzedzialek 31. października o godz. 7.30 „Ścieg” dramat w 4 aktach Stanisława Przybyszewskiego.

W worek 1. listopada o godz. 7.30 „Moralność p. Dulskiej” komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

W srode 2. listopada o godz. 7.30 „Tosca” opera w 4 aktach G. Pucciniego.

Repertuar Teatru Małego.

W porzedzialek 31. października o godz. 7.30 „Rozwór prof. Pytla” groteska w 3 aktach B. Wjawera.

W worek 1. listopada o godz. 7.30 „Rozwór prof. Pytla” groteska w 3 aktach B. Wjawera.

Repertuar Teatru Nowości.

W porzedzialek 31. października o godz. 7.30 „Rozwódka” operetka w 3 aktach L. Falla.

W worek 1. listopada o godz. 7.30 „Róża Srambulu” operetka w 3 aktach L. Falla.

W srode 2. listopada o godz. 7.30 „Taniec szczęścia” operetka w 3 aktach R. Stoltza (premiera).

— Repertuar Teatru lit.-art. „Ulica Ossolińskich 10. 1) Część koncertowa P. p. Ardea, Bronowski, Michałowski, Mrski, Noskowska i inni. 2) „W Wenecyji” Touem i Wikliński 3) farsa „Nareszcie samie”.

Repertuar Bagateli.

Gościnne występy Z. Zbierzchowskiej, Józefa Urstelna (Pikusia), M. Rentgena M. Windheima i i. 1) Dział Koncertowy 2) Jak Kryształ 3) Sledztwo. Początek o godz. 8 wiecz.

— Wiec żyd. młodzieży akademickiej odbył się wczoraj w wielkiej sali Żyd. Domu Akademickiego, która była wypełniona po brzegi, tak, że wielu uczestników wiecu zmuszonych było z korytarza przysłuchiwać się obradom. Przedmiot obrad wiecu stanowiła sprawa nieprzyjęcia Żydów na tutejsze wszchnice. Wiecowi przewodniczył dr. Graff, referowali pp. Rygier i Stepler. Sprawozdanie obszerniejsze z powodu braku miejsca odkładamy do numeru jutrzejszego.

— Zebranie szeklowców lwowskich odbyło się wczoraj o godzinie 3-ej popoł. w sali Szkoły Kohna.

Zebranie trwało 3 godziny. Referaty wygłosili: Dr. Ringel: o stanie pracy dotychczasowej, red. Frostg: o sytuacji w syonizmie, Dr. Leser: o pracy kulturalnej, Dr. Schaff: o organizacji, Dr. Dawid Koch: o sprawie finansowej, poczem rozwinęła się żywa dyskusja.

Szczegółowe sprawozdanie odkładamy dla braku miejsca do jutrzejszego numeru.

— Z sportu. Zawody w piłce nożnej o mistrzostwo Wata-Polonia w Warszawie dały wynik 3:2. Wskutek tego Pogoń lwowska z trzeciego miejsca przeszła na czwarte miejsce.

NADEŚLANE.

Z okazji zaręczyn Panny Stefy Metzgerówny z Panem M. Schepsem, st. ed., serdecznie gratulują 12885
Kulbingerowie i Salomonowa

Z okazji zaręczyn p. Klary G. i Stefa z p. Maksym Sobem gratulują siostry Munstockówny, Ostówna, Gerstenfeldówna i Wirnikówna 12833

Nakładem spółki wydawniczej „Chwilka”
Spółki z ogr. poręką

NAUKA I WYCHOWANIE.

Silent me yczny poszukuj lekcji za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia: Pesches, Gródecka 5.

POMOC LEKARSKA.

Dr. Maksymilian Koller

Lekarz chorób dziecięcych. Szczepienie w godz. ord. od —4-tej KLEPAROWSKA 4. 12052

MAŁZENSTWA.

INTELIGENTNA, subtelna, ładna nie biedna panna z braku znajomości pozna tą drogą mężczyźne na stanowisku w celu matrymonialnym „Współna Praca” — „Chwilka” 1 832

WOLNE POSADY.

Technik dentysta, pierwsz rzędny w złoście, kauczuku i nieco operatywnie obrabiany, poszukuje natychmiast do zakładu dentystycznego w większym mieście. Oferty pod „Natychmiast 666” o Adm. 12784

Pracownicy potrzebni do Fabrycznego Składu Octu Podieskiego 1. 12831

Chłopcy uczciwego, zdolnego, do handlu technicznego poszukuje firma Henryk Sonnenschein, Sienkiewicza 8. 12796

POSAD POSZUKUJĄ.

Asystent gimn. mający rok akademii eksportowej poszukuje zajęcia w biurze pod „Akademik”. 12691

Asystentka farmacji poszukuje posady. — Wiadomość Boimów 13 (sklep). 12761

INTERESA HANDLOWE.

Zdolny ekspedyent przewozowy, który cieszy się znaomością i zaufaniem u szerokiej klienteli prowincjonalnej, poszukuje spółnika z kapitałem, celem założenia przedsiębiorstwa przewozowego. Zgłoszenia do Adm. „Chwilka” pod „Spedytacja”. 12799

Ogłoszenia.

Maszyny do pisania

wszelkich systemów okazjnie do nabycia
Lwów, PIEKARSKA 17, II. p. 12800

Oliwę maszynową I-a
około 4000 kg. w beczkach
dostarczy ze składu

Przedsiębiorstwo Handlowo-Przemysłowe
inż. Jan A. Schumann
Spółka z ogr. odp. 12806
Lwów, Pańska 23.

DYPL.

Nauczyciele i Dyrektor

z kilkuletn. praktyką poszukiwani do 8 klas.

gimnazjum żyd. pol.

w Równem.

Zgłoszenia:

Dr. Gutzman, Równo
(WOŁYN) 12834

ZNIZONE CENY

Hurtownia pasó szczeliw węży etc.
Biuro techn. i elektryczn. „Zenit”. Ska z ogr. odp.
Kraków, ul. Szpitalna 7.

Nadeszły (hurtownie): czyste płyty gumowe i kłapy od 1-2) m/ku gumowe w spiralach 1-2)

PASY SKÓRZANE WIEDEŃSKIE I a.
Klingerit, azbest, węże parciane, toczki „Tyrotit” wełna do czyszczenia maszyn, piły gatowe, pilniki etc. 1278

ZNIZONE CENY

Wodę do kąpieli ODOL

zrobi sobie każdy sam smec alnemi pastulkami miętowym marki „Bayera”, fakon tylko 100 Mp. zawierający 50 szuk. Dom handlowy **S. Feder** Lwów — ulica Sykstuska 7. Uważa na firmę i Nr. domu 7.

Fryzyerskie!

brzytwy wysmienite t. z. „Stosmessers” po 970 Mp. póki zapas starczy poleca **S. FEDER**, Lwów, Sykstuska 7. — Wysyłka na prowincję tylko za poprzednim nadesłaniem Mr. 950.

PIENIĄDZE

i irytację zaoszczędzą sobie Panowie, którzy używają do Giltek itp. aparatów zarasowe nożyki do golenia „Salfers” tuzin 720 Mp. — Wyłączny skład **S. Federa**, Lwów, Sykstuska 7. — Uwaga na Nr. domu 7. Wysyłka na prowincję za poprz. nadesł. Mk. 750. 1.776

**NOŻE — WIDELCE
ŁYŻKI — ŁYŻECZKI**

z czystego aluminium — poleca
„hurtownie i detailicznie”
ANTONI HALSKI, Lwów, Sobieskiego 3.
1 18

Obrączki ślubne

50% taniej sprzedaję
FIRMA 10146
S. ALTHOLZ, Lwów, pasaż Hausm na 5.

Panowie!

szanujący swoje zdrowie, kąpią hyg. artykuły gumowe tylko u **S. FEDEA**, Lwów, ul. Sykstuska 7. Wysyłka na prowincję dyskretnie za poprz. dn. na przesłaniem 600 M. za tuzin. Uwaga na firmę i Nr. domu 7. 1 780

Piece „METEOR”

wie znie płonące (Dauerbrand)
żelazne szamotowe — poleca
F. Rentschner
Lwów, Legionów 37. 127 7

Złote obrączki ślubne

14 karat. sztuka Mk. 500
za lasen. Złoto do kruszenia
lub w zemian za staro.
JUBILER
H. MANDEL
KOPERNIKA 14.
naprzeciw kina Kopernik. 12719

Motory ropne
patent Diesla 30 i 50 HP. oraz

Walce młynskie
GANZA 12689
dostarcza

Hutricht i Guttman
Wiedeń I, Krugerstrasse 4
TELEGR.
„Agimport” Wien.

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Jerszon Zipper
Lwów, Kopernika 11.